

زنان در عاشورا و انقلاب اسلامی

www.ketab.ir

زهرا نقیبی

سرشناسه	: نقیبی، زهرا، ۱۳۵۷-
عنوان و نام پدیدآور	: زنان در عاشورا و انقلاب اسلامی / زهرا نقیبی.
مشخصات نشر	: قم: انتشارات ملورین، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۷۶ ص.
شابک	: 978-622-6320-10-8
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: واقعه کربلا، ۶۱ ق -- زنان
موضوع	: Karbala, Battle of, Karbala, Iraq, 680 -- Women
موضوع	: زنان مسلمان
موضوع	: Muslim women
موضوع	: ایران -- تاریخ -- انقلاب اسلامی، ۱۳۵۷ -- زنان
موضوع	: Iran -- History -- Islamic Revolution, 1979 -- Women
رده بندی کنگره	: ۷۶/۴۱BP
رده بندی دیویی	: ۹۵۳.۳۲۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۵۱۱۰۱۰
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیپا

نشرملورین

زنان در عاشورا و انقلاب اسلامی

نویسنده: زهرا نقیبی

ناشر: ملورین
شمارگان: ۵۰ نسخه
نوبت چاپ: اول ۱۴۰۰
قیمت: ۳۵۰۰۰ تومان
قطع و تعداد صفحه: وزیری - ۱۷۶ صفحه
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۳۲۰-۱۰-۸
تلفن: ۰۹۱۲۴۵۱۰۴۳۰ / www.melorinpub.ir

فهرست مطالب

۱۱	پیشگفتار.....
۱۵	مقدمه.....
۱۷	وجوه مشترک عاشورا و انقلاب اسلامی.....

فصل اول: نقش زنان در واقعه عاشورا

۲۸	گفتار اول: زنان نقش آفرین قبل از واقعه عاشورا.....
۲۸	الف) در مدینه.....
۲۸	زنان بنی عبدالمطلب.....
۲۹	ام هانی.....
۳۰	ام سلمه.....
۳۱	ب) در مسیر حرکت.....
۳۱	طوعه.....
۳۴	ماریه سعدیه.....
۳۷	همسر زهیر بن قین.....
۳۸	همسر حبیب بن مظاهر.....
۳۹	ج) در شب عاشورا.....
۳۹	همسر علی بن مظاهر.....
۴۱	گفتار دوم: زنان نقش آفرین در روز عاشورا.....
۴۱	زینب کبری علیها السلام
۴۱	ام کلثوم.....
۴۳	ام هانی.....
۴۳	فاطمه دختر امام علی علیه السلام

۴۴	صفیه دختر امام علی علیه السلام
۴۴	رقیه (ام کلثوم صغری)
۴۶	سکینه
۴۶	فاطمه بنت الحسین علیه السلام
۴۷	رقیه
۴۸	رمله
۴۸	فاطمه بنت الحسن علیه السلام
۴۹	ام وهب
۴۹	دیلیم (همسر زهیر بن قین بجلی)
۵۰	لبابه
۵۰	ام عمرو بن جُناده
۵۰	ام خلف
۵۱	شهربانو مادر یک طفل
۵۱	ام الثَّغَر
۵۱	فکیهه
۵۲	حُسنیه
۵۲	کُبشه (ام سلیمان)
۵۲	همسر علی بن مظاهر
۵۳	نقش بر جسته حضرت زینب علیه السلام
۵۴	حضرت زینب علیه السلام در شهادت فرزند برادر
۵۷	زینب کبری علیه السلام در شهادت فرزندانش
۵۹	زینب کبری علیه السلام در شهادت برادر
۶۲	نقش زنان در تشویق رزمندگان
۶۳	دُلَیم
۶۶	همسر حبیب بن مظاهر
۶۸	ام وهب
۷۳	ام عمرو بن جُناده
۷۴	ام خلف

۷۵.....	نقش صبر و استقامت
۷۸.....	نقش مراقبت از عدم شادکامی دشمن
۷۹.....	گفتار سوم: زنان نقش آفرین بعد از واقعه عاشورا
۷۹.....	الف) نقش عملی
۷۹.....	زنی از قبیله بکرین وائل
۸۱.....	زنان بنی اسد
۸۲.....	نوار همسر کعب بن جابر
۸۳.....	آم حبیبه
۸۴.....	آم عبدالله دختر حارث
۸۴.....	نوار همسر خولی
۸۵.....	هند همسر یزید بن معاویه
۸۶.....	رباب همسر امام حسین
۸۹.....	زنان مدینه و بنی هاشم
۹۰.....	زنان آل ابی سفیان
۹۰.....	بانوام البنین
۹۳.....	کنیز گمنام
۹۴.....	ب) نقش گفتاری
۹۵.....	خطبه حضرت زینب علیها السلام در کوفه
۹۸.....	پیام های نهفته در خطبه کوفه
۱۰۰.....	خطبه بانو فاطمه بنت الحسین علیها السلام
۱۰۴.....	خطبه بانوام کلثوم علیها السلام
۱۰۵.....	خطبه زینب کبری علیها السلام در شام
۱۰۹.....	علت حضور زنان در کاروان امام
۱۱۳.....	نقش های کلی زنان در واقعه عاشورا
۱۱۶.....	نتیجه گیری

فصل دوم: نقش زنان در انقلاب اسلامی

۱۲۲.....	گفتار اول: نقش های کلی زنان در پیروزی انقلاب اسلامی از دیدگاه امام خمینی (ره)
۱۲۲.....	حضور پرشور

پیشگفتار

اگرچه واقعه عاشورا به حقیقت تلخ و جانسوز است اما درون خود تابلوی زیبایی از آزادی و انسان سازی دارد. عظمت مقام زن را دوشادوش مرد، می توان به شکل کامل در حادثه کربلا مشاهده کرد. مردان در صحنه نبرد جنگیدند و به شهادت رسیدند و زنان در تمام عرصه ها چه قبل و چه بعد از نهضت در ابعاد مختلف، در این عرصه در کنارشان حضور داشتند. یکی از جریان های مؤثر در پیشرفت نهضت عاشورا حضور قوی و مؤثر زنان بود تا آنجا که قلم بطلان بر کج اندیشی های جامعه آن روزگار درباره زنان کشیده شد.

در حادثه عاشورا، زنان در سه برهه؛ قبل از عاشورا، روز عاشورا و بعد از عاشورا به ایفای نقش پرداختند که شرح قهرمانی آن ها هر کدام به نحوی شنیدنی است. واقعه عاشورا، مصیبتی بود برای اهل حرم و زنان کاروان. گرچه زنان را داغدار نموده بود و اینک به اسیری می رفتند اما به آن معنا نبود که به دلیل فشارهای روانی از خویشتن غافل شوند و خود را به دست مصائب بسپارند. متانت و وقار اسرا حاکی از تسلط ایشان به خویشتن است که در بحرانی ترین شرایط حافظ ارزش هایشان باشند. حفظ حجاب به عنوان يك ارزش اسلامی، زنان عاشورا را مأمور کرد تا رسالت خویش را در دفاع از حریم خویش به سرانجام برسانند.

به نوعی عصر عاشورا صحنه نمایش قدرت زنان بود. در جامعه ای که حتی مردانش از شرایط زمان ناآگاه بودند و جرأت بر زبان آوردن کوچکترین حقی را نداشتند، اهل حرم امام

حسین علیه السلام با آگاهی خویش از اوضاع سیاسی و اجتماعی به مقابله با افکار نادان زمانه پرداخت، عزت نفسی که در سخت ترین لحظات از خاندان پیغمبر مشاهده شد.

و اما حضرت زینب علیها السلام اسوه صبر و مقاومت، تکمیل کننده قیام عاشورا و یگانه بانوی قهرمان کربلا در ارسال پیام عاشورا بود. وی که پاسدار ارزش های اسلام به شمار می آمد با وجود آنکه داغ عزیزترین بندگان خدا را در دل داشت سربلند و با اقتدار در مواجهه با شهادت خاندانش برخورد نمود. آنگاه که در کنار پیکر مطهر امام حسین (علیه السلام) قرار می گیرد حضرت را قربانی اندکی در پیشگاه خداوند می داند و از خدای خویش می خواهد که پذیرای این قربانی باشد و در پاسخ یاوه گویان که به تمسخر از آن اسوه صبر و مقاومت پرسیدند چه می بینید؟ حضرت زینب حقیقتی را که نهفته در واقعه عاشورا است بیان می کند و به راحتی می گوید که: «چیزی نمی بینم جز زیبایی». سخنرانی این بانوی بزرگوار در مجلس یزید ماهیت حکومت ظلم را آشکار ساخت و راه مبارزه را بردیگران نمایان کرد. او و بانوانی که در این وادی قدم گذاشتند همگی الگوهایی بودند که در طول تاریخ مبارزات تشیع منشأ ایجاد نقش هایی شدند که زن مسیحه و یا کامل تر بگوییم؛ زن مسلمان مبارز، با آن تطابق می یابد.

نمونه ی بارز این الگوپذیری و تطابق نقش ها را در به ثمر رسیدن انقلاب اسلامی و پس از آن در دفاع مقدس و حضور در عرصه های هشت سال دفاع مقدس در نزد بانوان ایرانی معاصر می توان یافت. آنان که زینب گونه کوشیدند تا با الگو گرفتن از بانوان قهرمان کربلا در این مقطع حساس از تاریخ، خود نیز الگویی شوند برای زنان آزاده ای که پا در عرصه مبارزه با ظلم می گذارند. هرچند که قلم از پرداختن به شرح تمامی آنها قاصر است اما سعی شده تا با بیان اجمالی همین نمونه های کوچک، بر مطابعت و پیروی زنان جامعه ی ما از زنان عاشورا صحه گذاشته شود. زنان سرزمینمان با الهام گرفتن از بانوان این واقعه ی عظیم، در پیروزی انقلابی که با رهبری یکی از فرزندان سیدالشهداء علیه السلام تاریخی نورآرقم زد، پا به پای مردان ایستادند و بر قله های سرافرازی و شکوهمندی، زینب گونه درخشیدند.